

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, smrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se prava ne ozira.

Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredniški list. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Goriški dež. zbor.

GORICA 16. Današnja seja je trajala od 11 predp. do 1 pop. in od 4 do 8.30 zvečer. Na dnevnem redu le bilo 250 točk.

Najprvo je utemeljeval dr. Bugatto predlog o takojšnji ustanovitvi italijanske jurisdikcije fakultete v Trstu. Ta predlog je bil sprejet s spopolnjenim predlogom dr. Pettarina, da se vlada pozivlja, naj ustanovi v Trstu popočno italijansko vseučilišče in s predlogom posl. Berbuča, da osnuje v Ljubljani čimprej slovensko vseučilišče. Predlog posl. Faiduttija, glede reforme statuta za goriško mesto je bil oddan juridičnemu odseku.

Na to so bili sprejeti sledeči zakonski načrti:

1. Uvedba mirovnih razsodišč pri občinah; 2. uvedba odstotne pristojbine na najemščine v mestu Gorica; 3. Osuševanje močvirja v občinah Ogled, Červinjan in Terzo; 4. Ognjegasni red za Gorico; 5. Dolžnost hišnih posest. v Gorici, da morajo upeljati v hiše na lastne stroške vodo iz novega vodovoda; 6. Zakonski načrt o varstvu koristnih ptic; 7. glede gozdnih in vodno-policijskih odredb; glede uvrščenja nekaterih cest med skladovne.

Dež. zbor je sklenil resolucijo na vlado glede uvedbe dveletne vojaške službe in drugih olajšav v vršenju aktivne službe. Potem je bilo dovoljeno večje število subvencij, med drugim 300.000 K za goriški vodovod, 100.000 Kron za vodovod nekaterih občin v vipavski dolini, 20.000 Kron za ustanovo „Za otroka“, ki je bila osnovana o priliki cesarjeve 60-letnice in sicer za sirotišnici, po polovico za slovensko in italijansko, 60.000 Kron za cesto Belvedere-Gradež, 30.000 Kron za vodovod v Sv. Križu pri Ajdovščini, 100.000 K za železnico Gorica-Červinjan-Belvedere, 100.000 K za železnico Sv. Lucija-Kobarid in Sv. Lucija Kranjska meja, 21.000 Kron za ureditev Vipave in Raše, za cesto Grgar-Bate-Banjšče 76.000 Kron, za cesto Tržič-Trst 80.000 K itd.

Sklenilo se je zahtevati od vlade železnico iz Gorice v Brda.

Kot zadnja točka je bila posvetovanje o proračunskem provizoriju. Dež. odbor se je pooblastilo, da izplača dovoljene svote pod dano previdnostjo in da vzame za pokritje primankljaje, ki znašajo 1.200.000 kron, 500.000 kron iz blagajniških preostankov in 600.000 kron potom kreditne operacije, dalje, da se obrne na vlado, za dovoljenje, da se poveča davek na pivo od 4 na 8 kron.

Poslanec Faidutti se je izjavil proti najetju posojila 600.000 kron. Posojilo bi ne bilo potrebno, ko bi se ne bilo pri gradnji dež. norišnice prekoračilo za 470.000 kron. Konečno je prečital posl. Pinancig interpelacijo glede ital. univerze.

Potem je začel čitati posl. Venier interpelacijo glede slov. učiteljskega v Gorici.

Slovenski poslanci so pri tem zapustili dvorano, na kar je moral deželni glavar, ker dež. zbor ni bil več sklepčen, sejo zaključiti.

Prihodnja seja bo naznanjena pismenim putem.

Zaplemba Narodnih kolkov pred sodnijo.

LJUBLJANA 16. Danes se je vršila pred tukajšnjo dež. sodnijo obravnava radi za-

PODLISTEK.

Največe razočaranje.

Povest.

(Italijanski spisal Gavino Boy, poslovenil Rip.)

— Potrpi! Če bi ti nekega dne videl to osebo, kateri dolguješ življenje, da vrši podel, sramoten čin, bi-li ti to osebo ova-dil, ali bi radi hvaležnosti molčal?

— No!... Kakor bi bilo...

— Če bi ti to osebo zasačil na licu mesta in če bi bil potem ti obdolžen storjene tatvine, bi-li povedal resnico, ali bi tudi v tem slučaju... molčal?

— Ampak ti mi staviš jako čudna vprašanja, Bianca! Jaz resnično ne morem umeti, kam meriš s tem!

— Na to merim: da ti povem, da se je Ožbalt zato pustil obdolžiti te tatvine, da plača svoj dolg hvaležnosti...!

— Ti... ti torej veš za pravega tatu?

— Pravi tat je Julijan Brucksted, Ož-

baltov rojak in prijatelj. On, ki je bil zaigral

plembe narodnih kolkov „Ptuj“ in „20. 9. 1908“. Sodnija je razveljavila zaplemba obeh kolkov. Glede koleka „20. 9. 1908“ je prijavil državni pravnik priziv. Glede razveljavitve zaplembe kolkov „Ptuj“ se drž. pravnik ni pritožil. Te poslednje koleke se sme torej zopet rabiti.

Avdijsenja pri cesarju.

DUNAJ 16. Cesar je danes ob 2. uri popoldne vsprejel v posebni avdijski skup-nega finančnega ministra Buriana. Avdijsenja je trajala skoraj tri četrt ure.

Slovanska Enota.

DUNAJ 16. „Slov. koresp.“ poroča: „Slov. Enota“ je imela danes pod predsedstvom dr. Sušteršiča triurno sejo, na kateri je sklenila pooblastiti posl. Sušteršiča, Udr-žala in (radi odsotnosti posl. Kramerja) Pa-caka ter Hrubana in Ploja, da se udeležijo konference, na katero jih je za jutri popo-ludne povabil ministerski predsednik baron Bienerth.

Industrijski svet.

DUNAJ 16. Tretji oddelek industrijskega sveta je razpravljal na današnji seji novelo k zakonu o osebnem davku.

OGRSKA.

BUDIMPEŠTA 16. Ministerski predse-dnik grof Khuen-Hedervary je danes pred-poldne vsprejel nekoliko deputacij in se je posvetoval z več nadžupani-kandidati. Tekom današnjega predpoludne sta ministe-rskega predsednika posetila nadalje tukajšnji romunski generalni konzul Derussi in mini-ster za poljedelstvo Sereny. Nato je imel ministerski predsednik daljši razgovor z biv-šim državnim tajnikom Berczewicz-jem.

BUDIMPEŠTA 16. Posl. Karol Henz je izstopil iz ljudske stranke.

Pruski princ Henrik v Londonu.

LONDON 16. Pruski princ Henrik je posetil danes ministerskega predsednika As-quitha in ministra za unanje stvari sir Ed-varda Grey-a.

Grška.

ATENE 15. Venezelos je danes dospel semkaj. — Vzlic temu, da je vojaška liga ukazala časniki, naj opuste vsako kritiko o narodni skupščini, namerava pet listov iz-dati proglas na prebivalstvo. Vojaška liga je potem opozorila liste, da prepreči obeloda-njenje. Ti listi niso izšli danes zvečer.

ATENE 16. Spori mej vojaško ligo in časniki so poravnani. Jutri izidejo spet vsi listi.

ATENE 16. (Atenska ag.) „Kronos“, glasilo vojaške lige, je na čelu današnje številke priobčil izjavo, v kateri pravi, da je napačno in krivo mnenje, češ, kakor da bi se imelo sklicati narodno skupščino v svrhu, da se omeji pravice kraljestva oziroma da se spremeni oseba vladarja. Narodna skupščina se bo imela konečno baviti le z no-tranjimi reformami.

Nevarnost nove povodnji v Parizu.

PARIZ 16. Nek višji uradnik ministe-rstva za javna dela je izjavil nekemu sotrud-niku „Petit Parisien“, da se je vsled zadnjih nalivov in narasle reke Marne zopet bati, da prestopi Seine svoje bregove. Hiše v Alfortville, Maison Alfortu in v drugih krajih pariške okolice so morali vnovič izpraz-niti.

PARIZ 16. Kakor poroča tehniški urad, se ni dosedaj resno bati, da bi izstopila

neko veliko svoto, je vkradel denar. Imel je mnogo dolgovi in upniki so ga pritiskali od vseh strani. Nekega dne je bil ostal za par minut sam v Ožbaltovem uradu, videl je denar v odprti blagajni, udal se je skušnjava in pograbil dva paketa tisočakov. Povrnivši se v svojo sobo je Ožbalt videl, kako je Julijan zardel in hitel skrivati denar. Ožbalt se je delal, kakor bi ne bil nič videl in ni nikomur nič povedal. Le meni je po-vedal vse. Rekel mi je, da ne more na nikak način obdolžiti onega, ki mu je nekoč rešil življenje, in da raje pusti, naj obdol-žijo njega, vsled česar da torej raje odide kam daleč, pa bodisi tudi pod težo javnega zaničevanja. Dovolj da mu je, da jaz veru-jem v njegovo nedolžnost in da ga še na-dalje ljubim. In jaz ga sedaj ljubim še bolj, nego prej, in ga bom ljubila vedno, do smrti.

Nepričakovan hreščeč očetov grohot jej je prekinil besedo.

— Nisem verjel, da ljubav tako otem-njuje duh človeku — je rekel. — In ti...

Bianca ga je presenečeno pogledala v obraz.

— In ti si zares verjela to pripo-vedko?

— Zakaj naj bi ne bila verjela njego-

Seina. Seina je v zadnjih 24. ura za 15 cm.

Dunaj 18. Deželni zbor je v... gledališki zakon za Nižje-Avstrijs... njia seja jutri.

Dunaj 16. Generalni nadzornik čet Fiedler je obolel za pljučnico. Danes zvečer se je njegovo stanje znatno poslabšalo.

Montreal 16. Včeraj je bil podpisan trgovinsko-politični dogovor med nemško državo in Kanado.

Češki denarni zavodi v letu 1909.

(Po „Češkem Merkurju“, —c.)

Minolo leto bode v zgodovini čeških bank (če se poslužujemo običajnega izraza) zapisano z zlatimi črkami. V zadnjih letih smo sicer opazili dosti obetajoče naraščanje in ojačenje čeških denarnih zavodov, a tako velikanskega napredka kakor smo ga videli v letu 1909, še nismo opazili nikdar. Vse češke banke, celo mala in nova Češka banka, so izdatno povišale svoj lastni kapita-l, in vsi ti veliki zneski, ki jih danes objavljamo, morajo naša srca napolniti s tem večjim zadoščenjem, ker so bile vse emisije izvedene gladko in brez težkoč. Živnostenska banka je zvišala svoj kapital za 10 mil. kron, Češka industrijska banka za 8 mil. kron, Osrednja banka čeških hra-nilnic za 5 mil. kron, Praška kreditna banka za 3 mil. kron, Hranilno in posojilno dru-štvo v Kraljevem Gradcu za 4 mil. kron in Moravska agrarna in obrtna banka za 2 mil. kron. Skupno se je zvišal tedaj kapital čeških bank za 32 milijonov kron. Razven tega ste bili v letu 1909 ustanovljeni dve novi češki banki in sicer zemljiščna banka s kapitalom 3 mil. kron in „Bohemia“ s kapitalom 1 mil. kron, tako, da se je v vsem izdalo bančnih delnic za 36 milijo-nov kron. Komaj toliko kapitala pa so imele pred petimi leti vse češke banke skupaj! Iz tega dejstva je tudi najlepše raz-vidno, kako velikanski pomen je imelo mi-nolo leto za češke banke!

Zvišanje kapitala moramo predvsem pozdravljati s čisto gospodarskega stališča, ker značaj moderne banke ne dovoljuje, da bi se delalo le s kapitalom, ki je v bankah naložen in ker samo lastni silni kapital daja bankam možnost, da dosežajo svoj namen med hitro se razvijajočimi denarnimi zavodi in med obrtnimi in trgovskimi zavodi.

Zvišanje kapitala kaže le na zunaj raz-širjajoči se promet čeških bank. Sploh pa je bilo lansko leto za banke prav ugodno, ker prvič nalaganje gotovega denarja ni de-lalo dosti skrbij, in drugič, ker tudi oživlje-nje na borzah ni ostalo brez vpliva posebno na komisijonarsko trgovstvo. Kar se tiče vlog, je treba pripomniti, da so se v čeških bankah v letu 1909 povišale za 30 milijo-nov kron. Kar se tiče delovanja posamič-nih bank, objavljamo sledeče:

Deželna banka kraljevine češke, največji emisijski zavod v Avstriji, je na novo spravi-l v promet za 35 mil. kron 4% kom. dolžnih pisem in za 2 mil. kron 4% meli-joračnih pisem. Kar se tiče vlog in vred-nostnih papirjev, stoji ta banka še vedno na prvem mestu; svota vrednosti v tej banki naloženih se je zvišala za 50 milijonov kron in znaša sedaj 300 mil. kron.

Živnostenska banka za Češko in Mo-

ravsko, je zvišala svoj lastni kapital na 50 mil. kron. Banka je ustanovila filialko v Olomoucu, in „Hrvatsko zemaljsko banko“ v Osijeku. Izvedla je spremenitev firem F. in G. Kovarik v Prostějovu in J. Hrdina v Pelhrimovu v akcijsko družbo. Razširila je zdatno odelek za železo in ustanovila Lom-bardni zavod. Tekoči promet je zelo nara-stel in se zato pričakuje zvišanje dividende za 1/2%.

Češka industrijska banka ima za seboj izredno uspešno delovanje. Ustanovila je akcijsko družbo za uporabljanje lesa, akcijsko družbo mlinarjev v Pragi, in otvorila novo ekspozituro na Kraljevih Vinogradih. Koncem leta je s krasnim vspehom zvišala akcijski kapital.

Praška kreditna banka je lani zvišala kapital od 6 na 9 mil. kron in dosegla tako lepe vspehe, da se pričakuje zvišanje divi-dende. Ob koncu leta je stopila s Srbijo v ožjo dotiko glede trgovske zveze.

Hranilno in kreditno društvo v Kralje-vem Gradcu, zvišalo je svoj kapital od 6 na 10 mil. kron, ustanovilo podružnico v Pragi in vstopilo s tem v vrsto onih bank, ki de-lujejo gospodarsko za vse češke dežele.

Češka banka, najmlajša izmed trgov-skih bank, je uredila in vtrdila notranjo organizacijo. Na novo je organizirala pro-dajo hmelja v Žatcu, kar je za češko pivo-varstvo zelo važen moment.

Moravska agrarna in industrijska banka se je vdeleževala na ustanovljanju industrijskih podjetij na Moravskem ter vstanovila podružnice v Sleziji.

Zemljiška banka je bila vstanovljena 1. septembra 1909 in torej do danes še ne more izkazovati velikih vspehov.

Osrednja banka čeških hranilnic je do-segla lansko leto mnogo lepih vspehov. Na koncu leta je presenetila javnost z ustano-vitvijo nove banke „Bohemia“, ki naj služi gospodarskim stikom med Čehi in Slovani v starem in novem svetu (Ameriki).

Konečno naj še omenimo, da so se tudi češki zavarovalni zavodi prav lepo raz-vijali.

Banka Slavija, je vstanovila nov od-delek: zavarovanje proti tatvini in vlomu, ter uvedla zavarovanje stekla in vodo-vodov.

C. kr. privatna prva češka zavaroval-nica in praška mestna zavarovalnica, ste uvedli v novejšem času zavarovanje za življenje.

Prva češka zavarovalna banka ima za seboj mirno in uspešno leto.

Podajemo teh par vrstic našim kapita-listom in trgovcem v prevdarek; lahko raz-vidijo iz njih, kako gospodarsko silo imajo v rokah naši bratje na severu.

K notranje-političnemu polo-žaju v Avstriji.

Dne 24. t. m. se torej sestane državni zbor. Dnevni red prve seje je: 1. Volitev dveh podpredsednikov (rusinski in romanski). 2. Prvo čitanje kontingenta novincev — za leto 1910. 3. Poročilo socijalno-po-litiškega odseka o vladni predlogi zakon-skega načrta proti pijančevanju. 4. a) Prvo

V protest proti napadu ljubljanske-ga lista „Slovenec“ na dr. „sv. Ci-rila in Metoda“, se vpišite vsi v isto ali pa darujte vsak po svoji moči.

to preneumno, absurdno? Ali ne umeješ, da je vse nemožno in torej vse zlagano, kar ti je oni človek natvezel, da se opere pred teboj?... Ne pomisliš...

— Vse zastoj, oče! — Reka se je preki-nila mirno in hladno. — Rekla sem ti in ti ponavljam: Ožbalt je nedolžen! Ti si misli in veruj, kar ti je bolj drago. Jaz sem ti vse povedala, če že ne zato, da bi te prepri-čala, pa vsaj zato, da te opozorim pred javnim mnenjem in dozdevnostjo. Na vsaki način ti pa moram povedati, da ljubim Ožbalta, da ga bom vedno ljubila in da bo mene imel on, ali pa nikdo. To ti pa zato povem, da bi ti kakega lepega dne padlo v glavo, da bi mojo roko obljubil kakemu morebitnemu prosilcu, ki bi ga jaz ne mogla nikdar ljubiti in ki bi ga najodloč-nejše odklonila, tudi če bi se oblasti vseh očetov tega sveta naperile proti meni v svrhu, da bi mi velevale storiti nekaj, ki je popolnoma nasprotno mojemu čutstvu, mo-jim idejam in moji dostojnosti!

Na to je odšla, pustišča starca, ki je ves zmešan in vžaloščen nervozno korakal sem in tja po sobi, pod težo groznih mo-rečih misli na bodočnost, ki se mu je ka-zala temna in grozeča.

(Pride še.)

čitanje proračuna za leto 1910. b) Prvo čitanje vladne predloge, zadevajoče nekatere premembe določb o davku na žganje. c) Prvo čitanje vladne predloge o spremembi nekaterih določb zakona o osebnih dohodnini. d) Prvo čitanje vladne predloge o davku na dedščine in darila. e) Prvo čitanje vladne predloge o davku na naravne mineralne vode. f) Prvo čitanje vladne predloge, zadevajoče davek na sodovko in slične umetne osvežujoče pijače. 5. Razpravljanje o vseh še ne potrjenih državno-zborskih volitvah iz leta 1907.

Kakor razvidno iz gornjega so na dnevnem redu same takozvane državne potrebe. Kontingent bo bržkone srečno pasiral, a težje pojde pri proračunu. To pa tembolj, ker hoče vlada — kakor se zdi, tihotapskim načinom — uresničiti s proračunom za leto 1910 tudi del svojega finančnega programa. Če se vladi z neznačajno večino štirih ali petih glasov to posreči, — je seveda drugo vprašanje.

To je tembolj dvomljivo, ker so tudi krščanski socialci izdali komuniké, iz katerega bi se dalo sklepati, da nikakor ne mislijo več čez drn in strn za Bienertom in nemškimi liberalci.

„Neue Freie Presse“ priobčujo razgovor z nekim državnikom — bržkone je to Bienert sam — „ki ima priložnost poznati od bližje gonilno silo politike“. Ta se je izjavil sledeče:

„Pri rekonstrukciji ministerstva prideta v poštev predvsem dve zvezi, ki si stojita nasproti. Kar se tiče zveze nemških svobodno-miselnih strank, ni misliti resno na zameno sedanjega pravosodnega ministra dr. Hohenburgerja in nemškega ministra-rojaka dr. Schreinerja. Bržkone bi bila vlada poprej pripravljena, ozirati se na raspoložene jugoslovane. Mogoče bi bila sklenila predlagati, da se imenuje enega jugoslovana resortnim ministrom. A slovenska obstrukcija v štajerskem deželnem zboru je to onemogočila. (Bravo stric! A nemška obstrukcija v češkem dež. zboru? Tam je seveda vse v redu! Op. ur. Ed.). Vlada je želela, da bi pritegnila „Slovansko Enoto“ k delavni večini. A če se Čehi za nič ne obvežejo in vstrajajo v najstrožiji opoziciji, ne znam, kako korist naj bi imeli, ko bi se jim dalo tako močno zastopstvo v kabinetu. Mogoče da pride do zopetnega imenovanja češkega ministra-rojaka. Ne morem pa razumeti, kake koristi naj bi imele večje spremembe v razmerju strank do vlade?“

Na vprašanje, če misli da bi utegnili biti vlada prisiljena do odredb, ki bi vsilile Nemcem opozicijo, je odgovoril državnik:

„To smatram za izključeno. Sedanje ministerstvo ne stori tega pod nikakim pogojem. Politika, ki bi potisnila Nemce stalno v opozicijo in manjšino, je že iz važnih razlogov in ozirov na najvišje interese, nemogoča.“

Konečno je izjavil „Pressin“ državnik, da se bo bila odločilna bitka še-le o priliki razprave finančnega programa. Takrat da se odloči usoda vlade.

Jasno je, da ta državnik, — kakor že omenjeno — ni nihče drugi, ko Bienert sam. A iz vsega razgovora, ki ga je imel z urednikom „Neue Freie Presse“, je razvidno, da se drži ministerske stalice, kakor klop kože. Na račun jugoslovanskih govori nekako tako, kakor mati otrokom: „Ko bi bili pridni, bi bili dobili bonbončke, ker ste pa bili poredni, ne dobite nič.“

Pa pri vsem tem vendar Bienert ne bo več dolgo vodil državne barke. Da se mu tla res majoje, je najboljši dokaz to, da je že zopet cesarja poslal v boj. Glasom poročila „Vaterlanda“ se je namreč cesar baje izrazil, da on ne privoli v nikakvo rekonstrukcijo vlade, ker da želi neke stalnosti v vladi. A kako si Bienert, ki nima v državnem zboru nikake večine, predstavlja to stalnost — tega bržkone niti sam ne zna.

Novo poštno ravnateljstvo v Opavi.

Trgovinsko ministerstvo je osnovalo v Opavi posebno poštno ravnateljstvo za Šlezijo. Dosedaj je spadala Šlezija pod poštno ravnateljstvo v Brnu. „Neue Freie Presse“ pravi o tej priliki, da bo bržkone v kratkem ustanovljeno tudi posebno poštno ravnateljstvo za Koroško v Celovcu. Za Koroško torej posebno poštno ravnateljstvo, dočim bi Kranjska, ki je večja nego Koroška, ostala še vedno pod Trstom. Kakor povsod, tako se meri tudi tukaj Slovincem z eno in Nemcem z drugo mero.

Dnevne vesti.

Manija celjskega „Nar. dnevnika“ je, da ob vsaki in tudi najneumestnejši priliki dreza — v solzarje. Tako ni mogel opustiti niti prilike sedanjega boja v obrambo družbe sv. Cirila in Metoda, da ne bi serviral svojim čitateljem — solzarjev. Ob sebi je umevno, da je mislil pri tem v prvi vrsti nas. No mi ne bi se menili za to, da ni ob enem izrekel mnenja, ki se mu moramo kar najodločneje upreti.

Z ozirom na „Slovenčevo“ „Cirilmetodarijo“ piše namreč:

„Naše delo je vsakomur odprta knjiga: v Ciril-Metodovi organizaciji zbiramo zdrav in življenja zmožen slovenski rod, zato nam niti od daleč ne pride na misel, da bi prosili usmiljenja pri raznih prodanih dušah,

da bi v imenu „narodnosti in rodoljubja“ trepetali pred klerikalnimi sencami, ki strajajo po Slovenskem. Cast poštenega dela zakateva, da se ne ponižuje in ne onečašča. Vladnih in rimskih hlapcev vendar ne moremo prositi in vabiti k narodnemu delu, kar trem gospodarjem tudi oni ne morejo služiti, to bi že tudi enkrat lahko spoznali razni solzarji rodoljubi po Slovenskem, ki so še vedno pripravljeni resno prepričevati jato klerikalnih vodjev v Ljubljani, da je njih pisarjenje nedostojno in nenarodno.“

Mi bi sicer lahko pozvali gospodo pri „Nar. dnevniku“, naj nam iz sedanjega boja proti „Slovenčevemu“ napadu navedejo izglede, ko smo pri kaki prodani duši prosili usmiljenja in trepetali pred kakimi sencami. In če bi bili maliciozni, kakor so gospoda pri celjskem „Narodnem dnevniku“ bi lahko vprašali, kje so razne „sence“ zmagovite: — ali pri nas ali na Štajerskem? Ali mi nočemo tega, ker vemo, kak trd in težaven je politični in narodni boj, in kako je često težko dosežati uspehov tudi ob največjih naporih!

Čemur se pa moramo najodločneje upreti, je mnenje, da bi morali opustiti vsako „prepričanje“, da je početje „Slovenčevo“ nenarodno!

Ali so gospodje pomislili kaj so napisali?! Tako pisava je sicer res jako rezka in se imenitno čita kakor izraz ponosa in nekake vzvišenosti! Da-li bi koristili slovenski stvari, ako bi se ravnali po tem navetu?! Javni listi se ne pišejo samo za kake prodane duše, ampak v pouk in vzgajanje naroda, ki si daja kaj lahko sugestijonirati tudi najkrivičnejša mnenja ter veruje tudi najperfidnejim obdolžitvam in klevetam, ako te ostajajo brez odgovora in pojašnila.

Mari naj bi puščali brez odgovora krik: da je cirilmetodjska ideja strup za narodno stvar, da se v naši družbi dogajajo lumparije: da hoče naša narodna obrambena organizacija trgati ljudstvu vero iz src; da je vsaki pristaš družbe sovražnik ljudstva: da ni pravi katoličan oni, ki žrtvuje le en vinar za našo obrambno organizacijo?!

Mari naj bi molčali na vse te perfidne klevete in peklenko-zlobne laži?! Z odbijanjem takih napadov in obrekovanj vršimo le velično dolžnost, ki se jej ne bi smelo odtežati nobeno zares narodno slovensko glasilo.

Če pa „Narodni dnevnik“ tudi v tem — lahko rečemo — svetem boju vidi le solzarstvo, je to le znakom, kako je zapal svoji nesrečni maniji.

No, to pot smo mi na dobrem, ker se „solzijo“ z nami širom domovine tudi še razni slovenski listi in se „solzi“ vsebnost tudi konsorcij „Narod. bradika“! Vsi smatrajo za potrebno, da se trdnijo „prepričavanjem“, da je bil napad na družbo nedostojen in nenaroden!

Brez pardona hočemo — tako nam pišejo iz narodnih krogov — obračunati z vsakomur, ki bi se v teh resnih časih težkih narodnih bojov drznil napadati našo obrambno organizacijo. Tako je neki človek, ki je svoječasno menil, da cerkve so za konje, a ki je potem iz dobičkarstva pljunil na vso svojo minolost in uskočil iz narodnega tabora, tako drzen, da te dni po tržaških ulicah odobrava glasno in usiljivo hvali napad na družbo sv. Cirila in Metodija!

Ta žalostni junak se ne sramuje zasramovati svoje krvne brate s „ščavarijo“, ali gleda naj, da je ne skupi. Za danes ga še ne imenujemo s polnim imenom. Ako pa ne jenja rogoviliti, ga postavimo na sramotni oder tako, da mu sleherni pošteni Slovenec lahko pljune v njegova nesramna usta!

In druguza tudi ne zaslužuje takov brez-značajnejš! Nesramneže, ki bi si tu med nami upali napadati in žaliti družbo naših svetih bratov Cirila in Metodija, moramo takoj razkrinkati. Naj jih svet spozna in zaničuje po zaslugi!

Klic iz delavskih krogov. Slovenci! Ena najhujših narodnih dolžnosti v krajih, kjer se bijejo narodni in tudi konkurenčni boji, je, da podpirate svoje delavstvo in da se ozirate posebno na one, ki so brez dela in zaslužka. In takih nas je v Trstu mnogo — premnogo. Pomislite vendar in zamislite se v naš položaj! Italijani in Nemci nas nočejo in nas odklanjajo brezobzirno. Le vi imoviteji Slovenci, ki potrebujete delavske roke, nam morete pomoči in nam omogočiti obstanek. Te pomoči nam ne smete odrekati v prvo: iz človekoljubja in usmiljenja do nas — a v drugo z ozirom na naš splošni narodni položaj! Čim številneje in čvrsteje so širše mase, tem trdnjeja je podlaga vsej narodni poziciji!

Poglejte Nemce in Italijane, kako skrbijo za svoje ljudi. Vabijo jih semkaj od vseh strani in potem tudi skrbijo zanje — na našo škodo. Zato dela naroden greh vsakdo, ki daja zaslužka tujincem, ko njegovi lastni rojaki stradajo.

Rojaki! Vršite Vi svojo dolžnost proti nam in imeli boste v nas zvestih neustrašnih soboriteljev za narodne cilje.

Obravnava proti napadalcem na sodnega avskultanta dr. Masoviča v Zadru. Pred deželno sodnijo v Zadru začela je dne 15. t. m. obravnava proti 11 Italijanom, ki so svoj čas napadli in skoro do smrti pobili sodnega avskultanta Hrвата dr. Masoviča, o čemur smo svoj čas poročali

tudi mi. Večina obtožencev so visokošolci in drugi dijaki. Tudi en odvetniški kandidat je med njimi. Lep cvet naroda to! Dalmatinski Italijani so lahko ponosni na svojo akademično mladež. Na razpravo je pozvanih okoli 105 prič.

Izpraznjena služba. Na c. kr. državni dekliski ljudski in meščanski šoli v Trstu je s 1. aprilom spopolniti mesto šolskega sluga. Prošnje je uložiti na c. kr. namestništvo v Trstu do 15. marca t. l.

Slikar Ludovik Grlic je umrl v Ljubljani minolo soboto. Rodil se je v Idriji leta 1851. Učil se je slikarstva najprvo pri idrijskem slikarju I. Tavčarju, bil je potem na slikarski akademiji na Dunaju in pozneje je bival na Reki in v Gorici. Potem je bil zopet na Dunaju v akademiji, od koder je odšel v Benetke. — Na to se je nastanil v Ljubljani. Pokojnik je bil ugleden slikar.

Slovenci v Ameriki so po tajniku I. Ciril-Metodove podružnice v New-Yorku, g. Iv. Zupanu, že zopet poslali naši družbi K 400, katerim je sledilo pismo ognjevitro rodoljubno. Pomislite si! Od 4. julija 1909 so že poslali naši rojaki iz Amerike K 800 našo družbo, ustanovili podružnic 20, ki štejejo členov čez 900. Število pa se vsaj to leto podvoji. Dragim rodoljubom v Ameriki iskrene Ciril-Metodove pozdrave in zahvalo!

Družba sv. Cirila in Metodija je bila navajena šteti naprej, da se preje paralizira Roseggerjev nevarni naskok, štejemo sedaj tudi od tisoč nazaj. Neimenovan rodoljub na Štajerskem si je namreč prilastil številke 991—1000 incl., prijaviti se na te številke za C. M. brambovca. Castitemu rodoljubu 2000-kratna hvala!

Za Ciril-Metodov obrambni sklad so se nadalje priglasili: 558. Pavlina Seidl c. kr. prof. sopraga v Gorici (plačala 200 K). 559. Neimenovani v Ljubljani (plačal v papirnati renti 200 K). 560. Vesela družba pri Rožu v Hrastniku. 561. Viktor Meden, trgovec v Ljubljani. 562. Miha Malik trg. Ajdovščina. 563. Skupina rodoljubov v Škedenju pri Trstu (plačali 160 K). 564. Neimenovani v Ljubljani (plačal 200 K). Neimenovani 10 kamnov pod št. 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

Na adresi „Dramatičnega društva“. Na letošnjem „Silvestrovem večeru“ tržaškega „Sokola“ so uprizorili v naši gledališni dvorani komično opero „Parlament v deveti deželi“ — delo našega vrlega domačega skladatelja g. Mirka. Ker pa nam okoličin — ker smo bili zadržani doma po običajnih Silvestrovih večerih — ob oni priliki ni bilo možno udeležiti se one prireditve, se obračamo do našega „Dramatičnega društva“ s prošnjo, da bi uprizorilo čim prej reprizo rečene komične opere, da bomo mogli tudi mi poslušati to Mirkovo delo. Več okoličin.

(Zimski izlet v Bohinji), ki ga je priredila Tržaška podružnica S. P. D. v nedeljo, je izpal kar najlepše, ne-le po krasnem vremenu, ki ga je nudil ta zimski dan, ampak tudi po veliki udeležbi.

Že v soboto popoldne je poletel oddelek naših planincev v bohinjski svet ter se napotil v krasni zimski noči po snežnati gorski poti na Koprivnik. Lep je bil večer; saj je bila zbrana krog široke tople gorske peči z obširnimi zapečkom družba veselih planincev, kjer ni manjkalo mične pesmice in tudi ne pristne planinske godbe. Koprivnik je idilična gorska vasica, oddaljena 2 uri od Bohinja. To je oni kraj, kjer je naš prvi slovenski pesnik Valentin Vodnik pasel svoje pobožne ovčice, kakor piše sam v svojem opisu. V spomin stoletnice so mu postavili tu Koprivčani jako lep spomenik s primernim napisom.

Lepo zimsko jutro nas je pozivljalo na odhod in tako smo dospeli zopet v Bohinji, da pričakamo ostale planince, ki so imeli dospeti s športnim vlakom. Kmalu je bila zbrana mnogoštevilna družba, ki pa se je po kratkem odmoru razdelila na razne strani, da se naučijo divote, ki jo je nudil ta krasni zimski dan. Večina se je podala na sankališče, kjer je bilo zbrano že veliko število izletnikov, ki so se radovali na tem zimskem športu. A tudi naši planinci so pokazali, da so kos svoji nalogi v vožnji na sankališču.

Po obedu v „hotelu Triglav“ je pohitela družba na razne strani. Pravi boj pa je bil za sani, s katerimi so se vozili izletniki k bohinjskemu jezeru. Le težko je bilo priboriti si na saneh kako mesto; a to ni čuda, saj bilo je zbranih ta dan v Bohinju preko 500 izletnikov.

Drugi pa so se podali zopet na sankališče, kje se je ob sviranju vojaške godbe vršila prava dirka vožnje s sankami. A ne le na športnem sankališču, ampak tudi v vsem obližju si videl po snegu izletnike, ki so se zabavali z raznimi športi.

Zvečer je bil v hotelu „Triglav“ velik vojaški koncert; in tako je nudil ta dan vsakteremu zabave na vse strani.

Ceravno je bilo zbranih na stotine izletnikov razne narodnosti, je vladalo povsod nekajeno soglasje in veselje in sleherni je gotovo ponesel najlepše spomine iz tega divnega kraja naše slovenske Svice.

Omenjati nam je, da se je tudi naša posestrima Soška podružnica S. P. D. odzvala vabilu in se je v jako častnem številu

z odborom na čelu udeležila tega lepega zimskega izleta.

Rabljene poštne znamke dobivajo v družbi sv. Cirila in Metoda vedno več prijateljev: takih, ki jih darujejo, in takih, ki jih kupujejo. Nekatere teh pošiljatev so naravnost dokument strogo rednega darovalca, ker so čuda lepo sortirane. Sicer nimamo navade, da bi te vrste darove, oziroma darovalce redno in imenoma izkazovali, — prav mnogim bi to tudi všeč ne bilo, — omeniti pa moramo zahvalno g. Fr. Petana, kontorista v Ljubljani, ki je daroval družbi cel svoj album znamk. Hvala!

Roditeljski sestanek na Proseku. V nedeljo 13. t. m. smo imeli na Proseku zopet važen dan. Tamošnje učiteljstvo je sklicalo prvi roditeljski sestanek, na katerega so bili vabljeni vsi očeti in matere. In zopet enkrat smo lahko videli, da se naše priprosto ljudstvo res zanima za vsak napredek, da res stremi po njem, da se hoče povsod in vsestransko izobraziti ne samo za svojo korist, ampak tudi za korist našega celokupnega slovenskega naroda. Zopet so pokazali Prosečani in Kontoveljci, da jim je res mnogo do otrok, do te naše nade. Pokazali so, da res ljubijo te svoje malčke, da se res brigajo za njih vzgojo in zato so prišli v častnem številu, 180 mož in žena, da slišijo iz ust vzgojevalca par besed o stiku med šolo in domom. Z veseljem sem gledal, kako je to priprosto ljudstvo pazno in z zanimanjem sledilo raznim izvajanjem gospodov predavateljev in ko smo se razšli, sem bil prepričan, da je beseda padla na dobra tla in da bo rodila gotovo dober sad. Saj je vendar največja in najsvetejša dolžnost vsakega roditelja, da skrbi ne samo za telesno vzgojo svojega otroka, ampak zanimati se mora tudi za njegovo dušno razvijanje in napredovanje. Saj je vendar to „kri njegove krvi, meso njegovega mesa“.

Sestanek je s primernim nagovorom otvoril vodja proseške šole, gosp. F. Martelanc.

Pojasnili je starišem: čemu so se pravzaprav sešli! Dokazal je, da moramo pri vzgoji svojih otrok delovati skupno: šola in dom morata hoditi povsod roka v roki.

Vzkliknil je: Mnogo del je na svetu, ki so težka; a najtežje izmed vseh, pa je, narediti iz človeka človeka! Težko, res težko je vzgojiti dobrega, značajnega človeka! Da si pa to nalogo malo olajšamo, smo sklenili, da bomo večkrat prirejali take sestanke, kjer se lahko pogovorimo, kako nam je skupno postopati pri vzgoji otrok. Kratkim, a jedrnatim besedam gospoda voditelja je pa sledilo obširno predavanje o stiku med šolo in domom, ki je je jako skrbno sestavil g. Edvard Sosič, učitelj na tamošnji šoli.

Polagal je na srce starišem mnogo zlatih nauk in povdarjal je potrebo, da se stariši pobrigajo za napredek otrok, da prihajajo večkrat v šolo povprašat učitelja o uspehih svojega otroka; in, kar je glavno, da ne podirajo tega, kar je učitelj sezidal z velikim trudom. Dajal je starišem marsikateri nasvet, kako morajo ravnati z otrokom v predšolski dobi, da vzbude v njem ljubezen do šole, do učitelja in do učenja.

Velik greh napravite, o stariši, če slikate otroku šolo kakor kako mučilnico, če žugate, čež: „Ko prideš v šolo, ti bo že pomagal gospod učitelj!“ Pa tudi v času, kadar začne otrok obiskovati šolo, se večkrat stariši pregrešajo zoper vzgojo. O tej dobi je g. predavatelj govoril jako obširno. Predočil je starišem napake, ki jih večkrat store v tej dobi in ilustriral je tudi svoje besede s primeri iz vsakdanjega življenja. Konečno je priporočal starišem list-mesečnik „Domače ognjišče“, brez katerega ne bi smela biti nobena slovenska hiša. V njem najdeti vsaka mati in vsaki oče mnogo lepih nauk, ki jima bodo lajšali težavno delo, vzgojevanje otrok. G. predavatelj je komaj končal svoje lepo predavanje in že se je oglasilo nekaj mater in očetov — mislim da jih je bilo okoli 16 — da si naroče „Domače ognjišče“.

Saj je cena vendar jako nizka; komaj 2.50 K na leto.

Sestanek je trajal dobro uro in ko smo se razšli, je bilo videti vsem udeležencem neko zadovoljnost na obrazih. Šli smo narazen z zavestjo, da smo storili nekaj plemenitega, nekaj dobrega ne samo za-se, ampak za najdražje, kar imamo na svetu — za otroka! In enkrat pride gotovo čas, ko se bomo veselili uspehov, ki smo jih dosegli s svojimi malčki in z nami se bo veselila tudi naša širja mati — Slovenija.

V napredku je moč naroda!

J. Slavkov.

Veliko zanimanje vzbuja — opereta „Mamzelle Nitouche“ (Santorellina) ki jo št. Jakobška Citalnica na splošno zahtevanje ponovi prihodnjo nedeljo 20. t. m. v gledališki dvorani „Nar. doma“. Mnogo jih je, ki niso še videli te krasne operete. S to predstavbo bo vstreženo vsem. Opozarjamo, da prične predstava točno ob 3.30 uri popol. ker za večer ni bilo možno dobiti dvorane. Zato naj nihče ne izostane, kdor hoče še enkrat videti to izredno predstavbo. Vstopnice, sedeži in lože so v predprodaji pri vratarici „Nar. doma“ in pri N. D. O. za organizirane delavce.

V odgovor „Slovencu“

radi napada na našo šolsko družbo.

— V protest proti „Slovenčevu“ blaznosti daruje za moško podružnico sv. Cirila in Metoda Karl Kovačič 2 K. Denar hrani uprava.

— V protest proti bedastemu članku „Slovenčevega“ dopisnika darujeta namesto za knjige družbe sv. Mohorja dva Prosečana vsak po 2 K za družbo sv. Cirila in Met. Denar hrani uprava.

— V protest proti „Slovencu“ darovali rodoljubni Povirici in Povirke K 5. Denar hrani uprava.

— Nova Ciril-Metodova podružnica snuje se v Bazovici za Bazovico, Padriče, Gropado in Lipico. V ta namen se bo vršilo v nedeljo 20. t. m. takoj po blagoslovu v prostorih „Gospodarskega društva“ posvetovanje. Tem potom vabimo vse zavedne rodo- in mladinske na važen pogovor. Naj nihče ne manjka! Slehera koča naj izve, kaj je Ciril-Metodova družba, posebno za nas tržaške Slovence!

Sklicatelji.

— V protest proti članku v „Slovencu“ so doposlali za moško podružnico sv. Cirila in Met. 1. Eržen 50 st., Al. Obersnel 50 st., I. Ogrizek K 1. I. Čehovin K 1, Al. Štolfa K 2. Neimenovani carinski uradnik K 2 z željo, da bi ga njegovi boljše situirani kolegi posnemali in prekosili; na predlog g. Boleta v gostilni I. Zega v Koprivi nabrali med Koprivskimi narodnjaki K 6; v gostilni F. Čehovina v Brancini nabrali K 6. Ajdovski rodoljubi poslali K 13. — Te svote hrani uprava.

— V protest proti „Slovenčevu“ napadom na našo šolsko družbo se je nabralo v gostilni Babičevi za obrambni sklad Nar. pip. kluba K 3.06. Gosp. Jos. Godnič, kovaški in kolarski mojster pri Sv. Jakobu je daroval v isti namen K 2.20.

— Osobje odvetniške pisarne dr. Rybaša se je prijavilo k obrambnemu skladu s zneskom K 200.

— Iz Lokve. V protest proti „Slovenčevu“ napadu je prejela naša podružnica nadaljne darove: prvomestnik K. Ivan Frankovič 10 K, gospica Ivanka Dietrich trgovka v Divači 6 K in g. Anton Mijač potovalec 1 K. Društvo „Tabor“ je imelo na Silvestrovo veselico in nabralo 5 K 72 st., cerkveni pevci so zložili 5 K 10 st., v Divači na shodu „Cirilmetodarjev“ se je nabralo K 8, g. M. Žagar mesto neplačane pijače 2 K in pri krstu prvorojenčka Dušana Hreščak se je nabralo 12 K. Podružnica izreka vsem darovalcem iskreno zahvalo!

— V protest proti „Slovenčevu“ lopovščini je darovalo za moško podružnico sv. Cirila in Met. sedem slovenskih železničarjev K 8.

— V znak protesta proti nezaključnemu napadu v listu, ki se — žal — imenuje „Slovenec“ proti Ciril-Metodovi družbi pristopile so kakor nove članice ženske podružnice Cir.-Met. družbe, ter so vplačale po 2 K: Franciška Marc, Fani Benčina, Franciška Benčina, Marija Lekan, Apolonija Skrinjar, Marija Mahorčič, Marija Ostrovška, Amalija Kopitar, Elizabeta Princ, Zofija Mladovan, Ivanka Brezar, Jožefa Nussdorfer.

Slovenke! Slovenci! Z odločnostjo in skrajno energijo odbimo sovražni bratomorni napad s tem, da se plemenito maščujemo, žrtvujoč po svoji moči za „Cirilmetodarijo“.

— „Slovenec“ dela reklamo za družbo sv. Cirila in Metoda s svojo „Cirilmetodarijo“: Omizje pri „Belem Volku“ v Ljubljani je vplačalo 3. pokroviteljino družbi vsled „Slovenčevega“ nesramnega napada. — C. G. Pikel iz Postojne je poslal družbi 23 K — naročnine na „Slovenca“, ker ga ni hotel več sprejeti radi nesramnega članka „Cirilmetodarija“. — G. P. J., nadučitelj, je poslal K 5 v pohleven odgovor slovenskemu Efiijatu. Bog odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo. — G. Lavoslav Bučar v Kostanjevici je nabral, oziroma sam daroval K 10, kakor odgovor na nesramni napad v „Slovencu“ dne 7. 2. t. l. na našo dično družbo, ki je edina narodna organizacija na Slovenskem. — Družbi prihajajo pozivi, naj založi narodni kolek „7. 2. 1910“. Živel, zavedni rodoljubi!

Tržaška mala kronika.

Neki „Alphonse“! Marij Fratrik, 24 let star, nevkrčan mornar iz Trsta, stanujoč v ul. Capitelli št. 11, je že osem let imel ljubimsko (!) stanovanje za prostitutke Ide Otzwirk (!), stanujoče v zagati Marinella št. 12. Fratrik, ki mrzi delo, se je dajal vzdrževati od te nesrečnice in je žugal s smrtjo, ko se je branila mu dati kaj. Predsinočnjem se je Fratrik podal zopet k njej in zahteval od nje najbolj ognjusne obscenitete.

— Ker se mu ni hotela udati, jo je Fratrik vrgel na tla, jo vlačil semtertje, ji strgal lase, jo teptal in ji še žugal z nožem. Na vpitje nesrečnice je njena tovarišica poklicala policijske agente, ki so nasilnega „Alphonse“ aretirali. Isti je bil že 11-krat obsojen radi raznih pregreškov.

Drzen uzmovič. Gospej Emi Pervek, stanujoči v ul. S. Nicolo št. 7 se je večerajšnjem večer, ko je šla po ul. Beccherie, približal neki drzen lopov, ki je strgal iz roke torbico, v kateri se je nahajalo K 31.20. Na vpitje gospe so najprej neki mornariški podčastnik in za njim dva pasanta tekli za uzmovičem, ga ujeli in dali

aretirati. Tat je 34-letni Emil Tomanščin iz Gorice.

Na visokem morju. Vsled ovadbe nekega častnika angleškega parnika „Britania“, ki je predvečerašnjem priplul sem iz Angleškega, je bil aretirani ladijski krmilar Fran Agmaldeš, Portugalec, ker je ta-le častnika med vožnjo inzultral in ranil.

Loterijske številke, izžrebane dne 16. februarja:

Praga	34	10	82	50	39
Lvov	79	1	6	11	88

Koledar in vreme. — Danes: Donat in tov. muč. — Jutri: Kvat. petek.

Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 10° Cels. — Vreme včeraj: oblačno.

Vremenska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posamičnimi padavinami. Zmerni vetrovi. — Temperatura malo spremenjena. V začetku slabo, potem bolje.

Naše gledališče.

Naši igralci skrbno pripravljajo za to nedeljo krasno igro z domačih tal. Komu ni znan dr. Tavčarjev roman „Otok in struga“? Človek ga čita po večkrat in se ga še ne more naveličati; toliko krasne in omamne, božujoče romantike se vije v tej lepi povesti.

Že roman vsebuje najlepših dramatskih in resničnih momentov, kar je napolnilo igralca Borštnika, da je ta roman dramatičar. In tako ima slovenska literatura novo dramatično delo, ki sta ga vstvarila najboljši slovenski novelist in najboljši slovenski igralec. Dramatizacija tega romana je lepa, strogo se držeča dejanja v romanu.

S tem delom stopi pred svoje občinstvo naše gledališče v nedeljo, 20. t. m.

Delo zasluži vse pozornosti, ker je vzeto iz domačega slovstva, z domačih tal.

Če človek gleda vprizoritev te igre, ga dejanje z neodoljivo silo zaziblje v one toliko opevane in prelestne čase romantike, ko je bog amor bil bog bogov, ko je ljubezen, idealna in visoka, vodila in vladala ter obvladovala svet.

Najlepšo vlogo (grofa Eogna) igra g. Danilo iz Ljubljane. G. Danilo se je dozdaj izkazal v tej vlogi tako dobro, da vseh, da lahko imenujemo to vlogo njegovo paradno vlogo. Že bonvivantska vloga zadovoljuje vsakogar; vsi, ki posetijo to nedeljo naše gledališče, se bodo vračali zadovoljni, ker bodo imeli res umetniški užitek in mnogo zabave.

Društvene vesti.

Narodna Čitalnica v Rojanu sklicuje za dne 20. t. m. izvanredni občni zbor. — Prostor in uro se objavi pravočasno.

Pevsko društvo „Kolo“ priredi na pomlad najbrže za Binkošne praznike izlet v Vipavo. Podrobnosti se objavijo pravočasno. Nove pevske moči se še vedno sprejemajo do 6. marca t. l., potem se do izleta ne sprejema novih pevcev.

Prihodnja vaja bo v nedeljo 20. t. m. ob 2. uri popoldne, katere naj se člani vdeležijo polnoštevilno.

Dne 6. marca priredi društvo pevski večer v prostorih „Konsumnega društva“ v Rojanu. Vse potrebne se objavi v kratkem. Odbor.

Za otroke ...

Prve avtoritete tuzemstva in inozemstva priporočajo **Kufeke** kot najboljši, živilo proti bijevanju driski, črevesnemu katarju itd.

Pozor! M. LEVI Pozor!

Trst - ul. Ombrello 6, III. nad. Trst
Kupuje rabljeno pohištvo, ponošene obleke in živalne stroje. Pisati dopisnico. Pride sam na dom.

REDKA PRILIKA

za agilnega trgovca Slovenca, kateri razpolaga s primernim znanjem in nekoliko glavnice, se nudi

z nakupom hiše

in v isti že več let obstoječega dobro vpeljanega

trgovskega podjetja v mestu.

Hiša sama se obrestuje na prejeti najemnici po 5 od sto čistih.

Trgovina pa, katere se da z majhno obratno glavnico še izdatno razširiti, nudi kupcu zajemčeno eksistenco.

Vsa potrebna pojasnila daje in sprejema ponudbe iz prijaznosti gospod

ANTON KLUN**GORICA**

Št. Peterska cesta št. 60

Odlikovana pekarna in slaščičarna

z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Londonu 1909

Acquedotto 15. - Podruž. ul. Miramar 9

naznanja slavemu občinstvu, da ima

Prodajalnica je tudi dobro preskrbljena z vsakovrstnimi bliskati posebno za čaj; ima razne fine vina in likerje v buteljkah in fine desetine bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne torte, krovanke itd., kakor tudi vsake predmete za speči. — Ima tudi najfinišo meko iz najboljših mlinov po najnižji ceni. BREZPLAČNA POSTREŽBA NA DOM. — Priporočam se za obisk z odličnim spoštovanjem

Vinko Škerk**Lekar narja A. Thierry balzam**

(postavno obvarovan)

Pristen samo z NUNO kot varstveno znamko.

Učinkuje proti želodčnim krčem, napetju, slabemu prebavljanju, kašlju, pljučnim in prsnim boleznim, zagrljenju itd. — Čisti rane, ublažuje bolesti, 13 malih ali 6 dvojnih steklenic, ali pa velika posebna steklenica K 5.

Lekarnarja Antona Thierry pristno mazilo iz VRTNIC

(CENTIFOLIUM) zanesljivo učinkuje pri oteklinah, ranitvah, vnetjih, 2 lončka

K 3.60. N-slovja se na lekarno:

A. THIERRY, PREGRADA pri ROGATCU : Dobl se v vseh lekarnah**VELIKI DOHODI ZA ZIMSKO SEZONO****JOSIP SPEHAR****TRST, ulica S. Caterina št. 9 - Piazza Nuova**

je bogato založena z veliko izbero zadnjih novosti za zimsko sezono po jako zmernih cenah. — SPECIJALITETA PRAVEGA ANGLEŠKEGA BLAGA.

Izbera stajc, ovratnikov, ovratnic, zapustnic itd. — Na željo se pošiljajo vzorci.

LASTNA HIŠA: Telefon št. 262

LASTNA HIŠA: Telefon št. 262

Največje narodno spedijsko podjetje

na Kranjskem

JOSIP SKERLJ

Ljubljana, Dunajska cesta 29 (ex Bavar. dvor)

se priporoča za vsa v spedijsko strok spadajoča

naročila, katere izvrši točno in solidno

: po najnižjih cenah.

Proda se otroška postelja, majhna kopelnica

iz cinka, pokrivalo za dve osebi.

Via San Giovanni 10, II., desno. 256

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez**vsake bolečine**

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Züscher

TRST

ulica della Caserma št. 13, II, n.

Strašno visoke cene se večkrat plačajo

za moška in damska sukna.

To lahko preprečite, ako direktno naročite iz to-

varne sukna. Zahtevajte zato, da se vam brez-

plačno dopolnje moja pomladna in poletna

zbirka uzorov. Imam izdelke samo 1. vrste in

apartne novosti sezone. Razpoložljiva trdka sukna

Franz Schmidt, Jägerndorf 103

Avstrijska šivilja.

ANTON SKERL

mehanič, zapriščeni izvedenec

TRST, Carlo Goldonijev trg št. 11

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Zapajlva in zaloga električnih stročkov, uči in prodaja gra-

fičarstvo, sonofono, in fonograf. Zaloga priprav za točiti sire

Lastna delavnica za popraviljanje šiv. strojev, koles, motokoles itd

Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah.

TELEFON št. 178.

VELIKO SKLADIŠČE IN POSODA**glasovirjev :: pianino**

harmonijev prvih tu- in inozemskih tovarov.

Uglašenja in poprave se izvršujejo z

natančnostjo po najzmernejših cenah.

starodavna trdka **LUIGI ZANNONI**

TRST, Piazza San Giacomo 2 (Corso TRST)

POZOR NA NASLOV!

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij

:: Paolo Gastwirth ::**TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)**

Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmorne.

Bogata izbira izbira popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilne sobe. Sprejemne

in kadilne dvorane v najnovejšem slogu. — SPECIJALITETA: Železno in medeno pohištvo

Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

Via Malcanton št. 9**KONKURZNA MASA :: MACCARI & PROSS**

se je odločila k popolni likvidaciji in prodaji na drobno vsega ob-

stoječega blaga, to je SUKNA ZA MOŠKE angl., franc. in domačega.

TRST, Via Malcanton št. 9, TRST.

RESTAVRACIJA

PASSEGIO SANT' ANDREA št. 36
Toči izvrstno pivo, vino, vrsto Oobra kuhinja. Velika
dvorana in posebna bivašni lastnik gostil.
soba za društva. F. Erjavac ALLA STELLA

„AGLI ANTICHI CAMPI ELISI“ :: TRST

Učiteljsko društvo za Trst in okolice vabi vse tovariše in tovarišice na sestanek, ki bo danes, v četrtek, ob 5. uri popoldne v šoli — Acquedotto 22, II. — Na dnevnem redu so važne stvari; torej pridite!

DAROV!

— V počestitev spomina blagopokoj. Ivana Pečarja predsednika hran. in posoj. v Klanecu darovali so občinski odborniki in pevci društva „Slavnik“ K 20 za družbo sv. Cir. in Met. To svoto hrani uprava.

Ženski podr. C. M. dr. so pristopile kakor nove udinje gospe: Franjica Najdič, Anica Kuščer in Roza Kjuder. G. A. Anica Kuščer je podarila še 4 K. Živele!

Vesti iz Goriške.

x Mestno gospodarstvo v Gorici. V zadnji seji mestnega sveta je bilo sklenjeno najeti posojilo 410.000 Kron pri Goriškem „Montu“ za pokritje stroškov nakupa palače ex-Ritter.

Bodi povedano, da je šel magistrat pri nakupu te palače na limanice špekulantom, ki so bili raztrosili vest, da menijo Slovenci kupiti to palačo. Seveda je bila dotična vest izmišljena. Ker se je magistrat zbal Slovencev, je kupil posredovanjem laške „Cooperative“ to poslopje silno drago.

Istotako se je godilo pri nakupu zemljišča ex-Maras v Verdijevi ulici.

Tudi takrat so vrgli mešetarji v svet novico, da meni dotični svet kupiti „Trgovska zadruga“ in res je magistrat takoj na to kupil imenovano zemljišče in lastnik je napravil izborni kupčijo.

V Gorici je splošno znano, da kedar kake Lah dobro prodati kako poslopje, mu zadošča da gre na magistrat in da vstraši mestne očete: ali kupite vi, ali prodam Slovencem! Magistrat pa je še danes tako naiven in v sovraštvo do Slovencev tako oslepljen, da kupuje kar vse vprek. Zato se mestni dolgov tako kopičijo, da ne more občina niti obresti plačevati. — To je pristno laško gospodarstvo!

x Regulacija plač dež. vslužbencev. Goriški deželni zbor je potrdil poviške stannarine za dež. uradnike, in sicer dobi 11. razred 600 K 10. 800 K, 9. 1000 K, 8. 1140 K, 7. 1300 K, in 6. 1500 K stannarine. Deželnim slugam ostanejo dosedanje plače, a dobe še šest starostnih doklad po 100 K vsaka tri leta. — Na ta način pride sluga do najvišjega prejemka 2160 K na leto.

Pomožni uradniki postanejo po treh letih definitivni s pravico do pokojnine kakor državni uradniki. Največja plača bude znašala 2400 K na leto.

Dovoljeni poviški so nekaj večji, nego oni državnih vslužbencev, vsled česar je upati, da se je zadostilo stavljenim zahtevam vslužbencev za precejšnjo vrsto let.

x Ženska podruž. družbe sv. C. in M. v Gorici bo imela v soboto, dne 19. t. m. v hotelu pri „Zlatem Jelenu“ svoj občni zbor.

Naše Slovenke naj v obilem številu prihite na zborovanje naše prepotrebne šolske družbe!

Na zadnjem živinskem sejmu je bilo 500 volov, 250 krav, 85 telet, 450 prašičev in 1 konj. Kupčija je bila precej živahna.

„Zveza županov in podžupanov“ na Krasu bo imela dne 20. t. m. ob 11. uri dop. svojo odborovo sejo v Nabrežini pri g. Fr. Nemcu.

Dnevni red: 1.) Poročilo o krmi 2.) Akcija za pokončevanje kobilic 3.) Pretresovanje naloge: kako pospešiti dovažanje naravnih gnojil iz Trsta na Kras? 4.) Raznoterosti.

Vesti iz Istre.

Dopolnilna deželno-zborska volitev se je vršila v torek za mestno skupino Buje, Novigrad in Umag. Izvoljen je bil Peter Manzutto; od 152 oddanih glasov je dobil 101 glas.

Iz šolske službe. Profesor na koperski državni gimnaziji in sedanji provizorični voditelj italijanskega učiteljskega v Kopru Ivan Larcher je imenovan ravnateljem tega zavoda.

Iz Herpelj. Na Svečnico je priredilo plesni venček v prostorih g. Ivana Baša, tukajšnje pevsko in bralno društvo „Zvezda“. Udeležba je bila kaj častna in velika. Vse udeležence je kar presenetila novoustanovljena društvena godba na pihala, pri kateri sodeluje 22 čilih mož. Godba se vežba še-le pčle 4 meseca, a kljub temu je kaj precizno izvajala poskočne plesne komade. Vsa čast č!

lim močem in vrlemu kapelniku g. Ferdinandu Majcenu iz Trsta!

Na preplačeni vstopnini se je prejelo skupaj 49.20 K.

Vesti iz Štajerske.

Na občinskih volitvah v Šošanu, v tem krasnem štajerskem trgu, so Slovenci izgubili tudi tretji razred, ki so ga imeli doslej v rokah. Nemci so zmagali na vsej črti. Na tej volitvi so se godile velike nezakonitosti, proti katerim uleže Slovenci gotovo pritožbo.

Vendar niso še izgubili upanja, da pride ta kraj polagoma nazaj v slovenske roke.

Zadnje brzojavne vesti.

Napad na francoske čete v Afriki.

PARIZ 16. Kolonijalno ministerstvo poruče, da je bila neka francoska četa dne 4. t. m. južno od Abešerja (pri Sudanu) zvaljena v zasedo ter bila skoro vničena. Umorjen je bil en stotnik, en poročnik, dva podčastnika in 101 strelci so bili ubiti. Samo osem strelcev in nekaj poizvedovalnih vojakov je pobegnilo.

Turčija.

CARIGRAD 16. Sultanov svak, senator Ferid paša je v odseku senata predložil poročilo o reviziji ustave, ki se obrača proti načelu ljudske suverenosti, ker obstaja Turčija iz raznih elementov. Poročilo je za to, da se obdrži ustava iz leta 1876, izvzemši pravico sultana, da bi smel koga poslati v prognanstvo.

SOLUN 16. Na smrt obsojenega bolgarskega poveljnika čet Tingo, so od tukaj z močno eskorto odvedli v Seres, kjer so ga danes predpoludne javno obesili. Dvanajst na dosmrtno prisilno delo obsojenih Bolgarov so poslali v Malo Azijo.

Don Jaime pri papežu.

RIM 16. Papež je vsprejel danes don Jaima Bourbonskega. Razgovor je bil zelo prisrčen in je trajal pol ure.

Nesreča na morju.

GRIMSTAD 16. Danski parniki „Com-bodie“, ki je bil na poti v Južno Afriko, se

je danes potopil. Parnik „Aktiv“ je rešil 13 mož posadke. Pogreša se čoln s 16 potopljenci.

Srbska skupščina.

BELIGRAD 16. — Skupščina je danes odobrila 300.000 K za zaupne namene ministerstva zunanjih zadev.

Razne vesti.

Sluga-podžupan. V Černovicah so izvolili vseučilišnega slugo Wojta, ki je že bil občinski odbornik, dne 17. t. m. drugim podžupanom.

MALI OGLASI:
se računajo po 4 stot. besedo; mastno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plaša se takoj.

Proda se hiša za gostilno in trgovino, pet minut oddaljena od železniške postaje na Tolminkem. Naslov pove Inzeratni oddelek „Edinosti“ pod št. 264.

Učiteljica išče -lužbe kot domača učiteljica. Zmožna je poučevati v slovenskem, nemškem in deloma italijanskem jeziku. Ponudbe na upr. „Edinosti“ pod „Učiteljica“.

Odda se v bližini mesta na zelo pripravnem kraju dobro upeljana trgovina jestvin. Za obilen promet se jamči. Kje? pove Inzeratni oddelek „Edinosti“ pod št. 209.

Odda se meblirana soba v ulici Commerciale št. 9, II. desno. 211

Lepa meblirana sobica v bližini trga Barriera se da v najem. Naslov pove „Edinosti“. 260

Išče se stanovanje z dvema ali tremi sobami za marec ali pozneje. Ulica Madonna del Mare 15, I. n., Federl. 259

VELIKA ZALOGA
- apnenega karbida -

soočeki od 100 kg kron 30 : 50 kg kron 31-20 : zrnati št. 4 in 5 K 32-20 za 100 kg čiste teže, embalaža zastoj.

PAOLO PATRIZI, TRST
ulica San Lazzaro št. 9

Prporočam slavnemu občinstvu svojo

gostilno v ulici Coroneo 3.

Točijo se izborna istrska in furlanska vina po 72 vin. liter. Kraški teran po 120 K. Češko Budjev. pivo 56 vin. Kuhinja vedno pripravljena. Udani HLAADNIK.

Giuseppe Waldner

TRST - ulica Media 3 - TRST

Zaloga jelovega lesa s prodajo na drobno in debelo. — OKVIRJI iz bukovega in jel. lesa.

Izbera vsakovrstnih obloženih in ost. užitenh predmetov iz bukovega in jelovega lesa itd.

Bogata izbira obložkov. — Lopate za pekárje.

Ernest Pegan, Trst

Ulica Caserma 19 (nasproti kavarne Commercio)

Trgovina s svežim in pre-kajenim svinjskim mesom.

Vse vrste salam. Najfin. sir. Mast. Konserve. Praške in graške gujati.

Razne klobase. — Moderno opremljen buffet.

Vedno sveže DEHERJEVO PIVO. — KRAŠKI TERAN. — Garantirana PRISTNA VINA iz vipavske vinarske zaduge. — ŠAMPANJEC. — DE-SERTNA VINA. — LIKERJI ODLIKOVANIH TVRDK.

Gostilničarjem se daje primeren popust.

Ivan Bandel toči belo vipavsko vino v ulici Romagna št. 26 po 64 vinarjev. Na debelo po 50 kron št. Se priporoča za obilen obak. 241

Odda se meblirana soba z dvema posteljama in dobro hrano v ulici Giov. Boccaccio št. 16, I., levo. 500

Guerrino Marcon

Trst - ulica Tivarnela št. 3
Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA Oglja in Premoga.

Zaloga izgotovljenih oblik in manifakturnega blaga

Al Mondo

Preseljena iz Barriere št. 33 v ul. dell' Istria št. 8 (Sv. Jakob)

Velika izbira modrih, belih in otroških oblek. Zaloga blaga za obleke po meri. Srajce, spodnje hlače, nogavice, pletenine, avstralski zapustniki, ovratnice itd. itd. v bogati izbiri.

Zaloga najboljših modrih, rumenih in belih jop za mehanike itd.

Specijaliteti: hlače za delavce. Vse po najzmernejših cenah.

Guido Levi Minzi

Nova in bogata zaloga vsakovrstnega

POHIŠTVA

Spalne in jedilne sobe na izbero. Najnovejši uzorci.

Trst, Via dei Rettori št. 1
Telefon št. 71 Romano IV.

ZDRAVNIK

Dr. D. Karaman

specijalist za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (grlo in nos)

Ordinuje na svojem stanovanju TRST, CORSO 14.

od 11.30 do 1.30 in od 4.30 do 5.30 pop.

TELEFON 115/IV.

Nad 40-leten vspeh. Nad 40-leten vspeh.

PASTIGLIE PRENDINI

od ogolunjene sladke škorje.

Imajditelj in izdajatelj P. PRENDINI v Trstu.

Zdravniško priporočeno proti griholu, kašlju, hripavosti, kataru. Podaljuje pevcem in govornikom čist glas.

Zaloga v lekarni P. PRENDINI in v vsah boljših lekarnah v Trstu in Evropi. Zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.

Pazite je na piznatekanja!

Bogomil Pino

bivši ura v Sežan ima svojo

ново prodajalno ur

v TRSTU, ulica Vincen. Bollini 13 nasproti cerkve sv. Antona novega. Vsakov. verižic po tov cenah.

: Tovarna in delavnice : hištva in stavbenih izdel- kov v SOLKANU pri : Gorici. : Lasten železniški tir. : Gorica, drž. kol., Solkan.	:: Mizarska zadruga v Solkanu ::	ZALOGA : SOLKAN, TRST, ul. Caserma 4.	:: OSREDNJE RAVNATELJSTVO. ::	ZALOGA : REKA, Via Pile 2, SPLIT, na novoj obali.	Brz. : ZADRUGA - TRST Telefon številka 1631 in- terurban. : Žage v Soteski (Bohinj) Letna produkcija : Kron 1.000.000 Kron :
--	---	---	--------------------------------------	---	---

HOTEL BALKAN

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
CENE ZMERNE. J. KÖGL.

HOTEL BALKAN